

Środki ochrony osobistej (*Personal Protective Equipment - PPE*)

Niniejsza strona udziela informacji na temat wyboru, korzystania, szkoleń, przechowywania i konserwacji środków ochrony osobistej mających na celu ochronę zdrowia użytkownika w miejscu pracy.

Strona ta zawiera również informacje na temat obowiązków prawnych pracodawcy odnośnie środków ochrony osobistej oraz linki do szczegółowych informacji.

Czym są środki ochrony osobistej (PPE)?

Środki ochrony osobistej są określone przez *przepisy dot. środków ochrony osobistej w miejscu pracy (Personal Protective Equipment at Work Regulations)* jako:

„Całe wyposażenie (łącznie z odzieżą chroniącą przed warunkami pogodowymi) noszone przez pracownika w miejscu pracy w celu ochrony przed jednym lub licznymi zagrożeniami dla jego zdrowia lub bezpieczeństwa”.

Środki ochrony osobistej obejmują obuwie ochronne, kaski, kamizelki odblaskowe, okulary ochronne, kamizelki ratunkowe, maski przeciwgazowe i uprzącze bezpieczeństwa.

Wodoodporna, nieprzepuszczalna lub izolująca odzież podlega przepisom tylko wtedy, gdy korzystanie z niej jest konieczne dla ochrony pracowników przed ciężkimi warunkami pogodowymi, które mogłyby wpłynąć na ich zdrowie i bezpieczeństwo.

Obowiązki prawne dot. środków ochrony osobistej

Przepisy dot. środków ochrony osobistej z 1992 r. (The Personal Protective Equipment at Work Regulations 1992)

Przepisy te mają na celu zapewnić właściwy wybór i stosowanie środków ochrony osobistej, jeśli istnieją zagrożenia niekontrolowane za pomocą innych sposobów.

Przepisy nie mają zastosowania w momencie, kiedy wymogi są określone innymi przepisami, np. wymogi dot. masek przeciwgazowych regulowane są przez *przepisy dot. kontroli substancji niebezpiecznych dla zdrowia (Control of Substances Hazardous to Health Regulations - COSHH)*.

Pełnej wersji powyższych przepisów jest dostępna na Internecie, poprzez linki dostępne po zalogowaniu się na www.healthyworkinglives.com/advice/minimising-workplace-risks/ppe.aspx#legislation#legislation.

Dodatkowo, istnieją inne przepisy określające szczególne wymagania dotyczące zapewnienia, konserwacji i korzystania ze środków ochrony osobistej:

- przepisy dot. kontroli ołowiu w miejscu pracy z 2002 r. (*Control of Lead at Work Regulations 2002*),
- przepisy dot. promieniowania jonizującego z 1999 r. (*Ionising Radiations Regulations 1999*),
- przepisy dot. kontroli azbestu w miejscu pracy z 2002 r. (*Control of Asbestos at Work Regulations 2002*),
- przepisy dot. kontroli substancji niebezpiecznych dla zdrowia z 2002 r. (*Control of Substances Hazardous to Health Regulations 2002*),
- przepisy dot. prac budowlanych - ochrona głowy z 1989 r. (*Construction (Head Protection) Regulations 1989*),
- przepisy dot. kontroli hałasu w miejscu pracy z 2005 r. (*The Control of Noise at Work Regulations 2005*).

Na mocy ustawy dot. BHP z 1974 r. (*The Health and Safety at Work Act 1974*)

www.healthyworkinglives.com/advice/minimising-workplace-risks/health-safety-legislation.aspx#health)

pracownicy nie mogą zostać obciążeni kosztami zakupu ani też nie są zobowiązani do pokrycia części kosztów związanych z zakupem czy konserwacją środków ochrony osobistej.

Kto płaci za środki ochrony osobistej?

Jeżeli wymaga się stosowania środków ochrony osobistej, wówczas pracodawca ma obowiązek zapewnienia ich bezpłatnie.

Kiedy stosować środki ochrony osobistej?

Środki ochronny osobistej muszą być zawsze rozważane jako ostateczność w celu ochrony przed ryzykiem dla zdrowia i bezpieczeństwa. Rozwiązania mechaniczne oraz bezpieczne systemy pracy muszą być brane pod uwagę jako pierwsze.

Na przykład, możliwe jest wykonanie pracy za pomocą metod nie wymagających zastosowania środków ochrony osobistej.

Jeżeli jest to niemożliwe, wówczas należy zastosować skuteczniejsze zabezpieczenia. Na przykład, należałoby zastosować osłony stałe zamiast indywidualnych środków ochronnych oczu.

Istnieje wiele powodów, dla których środki ochrony osobistej są uważane za ostateczność:

- środki ochrony osobistej zabezpieczają wyłącznie użytkownika, natomiast środki kontrolujące zagrożenie u źródła zapewniają ochronę wszystkim osobom w miejscu pracy,

- teoretyczny maksymalny poziom ochrony jest trudny do osiągnięcia, z kolei rzeczywisty poziom ochrony jest trudny do oszacowania; skuteczna ochrona może być zapewniona wyłącznie dzięki wyborowi odpowiednich środków ochrony osobistej oraz poprawnemu ich stosowaniu, użyciu i konserwacji,
- środki ochronny osobistej mogą ograniczyć w pewnym stopniu swobodę poruszania się, widoczność użytkownika lub wymagać dźwigania dodatkowego balastu, tąd też mogą spowodować dodatkowe zagrożenie.

Ocena i wybór środków ochrony osobistej

Potrzeba stosowania środków ochrony osobistej musi zostać zidentyfikowana poprzez ocenę ryzyka.

Na przykład,

www.healthyworkinglives.com/advice/workplace-hazards/hazardous-substances.aspx - ocena ryzyka dot. kontroli substancji niebezpiecznych dla zdrowia może pokazać, że wymagane są rękawice w momencie, kiedy szacowane jest ryzyko związane z pracą z niebezpieczną substancją. W przypadku oceny ryzyka, osoby przeprowadzające ją muszą mieć odpowiednie kwalifikacje.

Dodatkowo, oprócz stwierdzenia potrzeby stosowania środków ochrony osobistej, ważne jest, aby określić i zapewnić odpowiedni rodzaj i poziom ochrony zapewnianej przez środki ochrony osobistej.

Ze względu na sporą liczbę norm dot. środków ochrony osobistej (np. kaski EN397) nie możliwe jest podanie ich wszystkich na niniejszej stronie. W ramach danych norm istnieją również podpodziały określające poziom lub typ ochrony (np. osłony/ochraniacze słuchu EN352-1, zatyczki do uszu EN352-2, osłony/ochraniacze słuchu zakładane na kaski EN352-3).

Od 1 lipca 1995 r. wszystkie nowe środki ochrony osobistej muszą być opatrzone znakiem 'CE'. Oznakowanie CE oznacza, że środki ochrony osobistej spełniają podstawowe/minimalne wymagania bezpieczeństwa.

Odpowiednie środki ochrony osobistej

Aby wybrać odpowiedni rodzaj środków ochrony osobistej, należy dokładnie rozważyć zagrożenia związane z danym zadaniem lub środowiskiem pracy. Środki ochrony osobistej muszą również spełniać potrzeby danej osoby.

Dokonując oceny, które środki ochrony osobistej są odpowiednie, należy rozważyć następujące czynniki:

- Czy dane środki ochrony osobistej są odpowiednie dla istniejącego zagrożenia i warunków w miejscu pracy? Np. okulary ochronne nie są odpowiednie w przypadku, gdy wymagana jest ochrona całej twarzy?
- Czy środki ochrony osobistej zapobiegają lub odpowiednio kontrolują istniejące zagrożenie bez intensyfikowania całościowego ryzyka? Np. rękawice ochronne nie powinny być zakładane do pracy z wiertarką słupową ze względu na podwyższone ryzyko wkręcenia ich w urządzenie.
- Czy środki ochrony osobistej mogą być dopasowane odpowiednio do użytkownika? Np. jeśli dana osoba nosi okulary, wówczas ochraniacze słuchu mogą nie zakrywać odpowiednio uszu przed zagrożeniem związanym z hałasem.
- Czy stan zdrowia osób stosujących środki ochrony osobistej został wzięty pod uwagę?
- Jakie są potrzeby związane z daną pracą oraz jakie są wymagania dla użytkownika? Przez jaki okres czasu należy stosować środki ochrony osobistej? Jakie są wymagania odnośnie widoczności i komunikowania się?
- Jeśli stosowany jest więcej niż jeden środek ochrony osobistej, to czy są one kompatybilne? Na przykład, czy specjalny rodzaj maski przeciwgazowej nie utrudnia nałożenia ochrony oczu w odpowiedni sposób?

Testowanie dopasowania środków ochrony dróg oddechowych - część twarzowa

Aby zapewnić, że użytkownik stosuje odpowiednie urządzenie, wstępny wybór odpowiedniego środka ochrony dróg oddechowych powinien się wiązać z testowaniem dopasowania tego sprzętu. Środki ochrony dróg oddechowych powinny posiadać odpowiednio przylegającą część twarzową (maski filtracyjne są najczęściej znane jako maski jednorazowego użytku, maski pełne i półmaski).

Powtórzenie testu dopasowania maski będzie potrzebne, jeśli coś ulegnie zmianie. Na przykład, jeśli zmieni się model lub rozmiar maski lub jeśli nastąpią zmiany w układzie twarzy danej osoby na skutek utraty wagi lub przybrania na wadze bądź w wyniku zabiegów stomatologicznych.

Istnieją dwie metody testowania dopasowania maski—**jakościowa i ilościowa**.

Jakościowe testowanie dopasowania maski jest najczęściej odpowiednie dla masek i półmasek filtracyjnych jednorazowego użytku. Można je przeprowadzić jako prosty test „zdał/nie zdał”, na podstawie subiektywnej oceny użytkownika odnośnie dopasowania maski i jej przeciekania. Metoda nie jest odpowiednia dla masek pełnych (zakrywających całą twarz).

Ilościowe testowanie dopasowania dostarcza pomiar liczbowy dopasowania maski znany jako „czynnik dopasowania”. Test ten daje obiektywny pomiar dopasowania maski do twarzy. Wymaga jednak

specjalistycznego sprzętu i przeprowadzanie go jest bardziej skomplikowane. Taka metoda jest zalecana dla masek pełnych (zakrywających całą twarz).

Dostawcy sprzętu ochrony dróg oddechowych mogą udzielić porady odnośnie rodzaju wymaganego testowania. Niektórzy dostawcy mogą przeprowadzić takie testowanie dla klientów.

Informacje, instrukcje oraz szkolenia na temat korzystania ze środków ochrony osobistej

W przypadku kiedy wymagane są środki ochrony osobistej, pracownicy muszą otrzymać odpowiednie informacje i instrukcje i/oraz muszą zostać przeszkoleni w tym temacie.

Zakres informacji, instruktażu i/lub szkolenia będzie różnił się w zależności od złożoności i przeznaczenia zestawu ochronnego. Na przykład, korzystanie z pełnego aparatu oddechowego będzie wymagało więcej przeszkolenia odnośnie odpowiedniego użytkownika niż w przypadku stosowania maski jednorazowego użytku.

Informacje i instrukcje powinny obejmować następujące zagadnienia:

- istniejące zagrożenia oraz powód skorzystania z środków ochrony osobistej,
- działanie (łącznie z zaprezentowaniem), wydajność i ograniczenia sprzętu,
- użytkowanie i przechowywanie (łącznie ze sposobem zakładania, dopasowywania i ściągania),
- wymagania dot. przetestowania przed użyciem,
- konserwacja sprzętu przez użytkownika (np. higiena/czyszczenie),
- czynniki, które mogą wpłynąć na wydajność sprzętu (np. warunki pracy, czynniki osobiste, wady i uszkodzenie sprzętu),
- jak zauważyć wady sprzętu ochronnego i jak je zgłosić,
- gdzie dokonać wymiany sprzętu ochronnego.

Oprócz wstępnego szkolenia konieczne może być co jakiś czas szkolenie utrwalające wiedzę. Kontrola kierownicza odnośnie stosowania środków ochrony osobistej może pomóc podjąć decyzję kiedy potrzebne jest szkolenie utrwalające wiedzę.

Konserwacja środków ochrony osobistej

Skuteczna konserwacja środków ochrony osobistej jest niezbędna, aby sprzęt mógł zapewniać wyznaczony stopień ochrony. Dlatego też, należy zawsze przestrzegać planu konserwacji dostarczonego przez producenta (łącznie z okresami wymiany i trwałości sprzętu).

Konserwacja sprzętu może obejmować: czyszczenie, przegląd, wymianę, naprawę i testowanie. Użytkownik może przeprowadzić proste prace konserwacyjne (np. czyszczenie), ale bardziej skomplikowane naprawy muszą zostać wykonane przez wykwalifikowane osoby.

Koszty związane z konserwacją środków ochrony osobistej spoczywają na pracodawcy.

Przechowywanie środków ochrony osobistej

W przypadku korzystania ze środków ochrony osobistej, konieczne jest zapewnienie odpowiedniego miejsca do przechowywania sprzętu w momencie, kiedy nie jest on używany, chyba że pracownik zabiera go z miejsca pracy (np. obuwie lub odzież ochronna).

Sposób przechowywania może być prosty (np. wieszaki na odzież wodoodporną lub kaski) i nie wymagać stałego miejsca (np. pudełko na okulary ochronne lub pojemnik w samochodzie).

Sposób przechowywania powinien zapewniać odpowiednią ochronę sprzętu przed zanieczyszczeniem, utratą, zniszczeniem, wilgocią lub działaniem promieni słonecznych.

Jeżeli istnieje możliwość zanieczyszczenia sprzętu w czasie korzystania z niego, powinien być on przechowywany w innym miejscu niż zwykły sprzęt.

Dostarczanie i wymiana środków ochrony osobistej.

Niektóre organizacje i przedsiębiorstwa prowadzą sklepy, które dostarczają środki ochrony osobistej.

W większości przypadków, pojedyncze placówki są odpowiedzialne za dostarczanie środków ochrony osobistej dla personelu.

Bez względu na kwestie związane z zaopatrzeniem, odpowiedzialność zapewnienia odpowiedniego sprzętu ochronnego leży w gestii kierownictwa.

Organizując wymianę środków ochrony osobistej, należy pamiętać, że jeśli nie istnieje możliwość przerwania, odwołania lub opóźnienia zadania wymagającego stosowania sprzętu ochronnego, zastępczy sprzęt ochrony musi być zawsze dostępny w trybie natychmiastowym.

Obowiązki pracowników związane z środkami ochrony osobistej

Przepisy dot. środków ochrony osobistej w miejscu pracy nakładają na pracowników obowiązek podejmowania stosownych kroków w celu zapewnienia odpowiedniego korzystania ze sprzętu ochronnego.

Przepisy nakładają również na pracowników następujące obowiązki:

- środki ochrony osobistej muszą być użytkowane zgodnie z instrukcją dostarczoną pracownikom,
- pracownicy muszą podejmować wszelkie stosowane kroki, aby zapewnić, że środki ochrony osobistej po użyciu są odpowiednio przechowywane (chyba, że pracownik zabiera je z miejsca pracy, np. obuwie lub odzież ochronna),
- środki ochrony osobistej muszą przejść kontrolę przed użyciem,
- uszkodzenie lub widoczna wada sprzętu ochronnego powinna zostać natychmiast zgłoszona do kierownika,
- pracownicy ponoszą odpowiedzialność za odpowiednie utrzymywanie sprzętu, który został im przydzielony i nie przeprowadzają żadnych prac konserwatorskich, chyba że zostali przeszkoleni i upoważnieni do tego.

Samozatrudnienie i środki ochrony osobistej

Osoby na samozatrudnieniu mają również obowiązek nabycia i korzystania z odpowiednich środków ochrony osobistej w przypadku zagrożenia dla ich zdrowia i bezpieczeństwa, które nie może być kontrolowane w odpowiedni sposób za pomocą zastępczych środków.

Jedyny wyjątek dotyczy osób sklasyfikowanych jako osoby na samozatrudnieniu ze względów podatkowych, ale które pozostają w relacji „pracownik-pracodawca”. W tym wypadku w gestii pracodawcy będzie leżało dostarczenie odpowiednich środków ochrony osobistej.

Rodzaje środków ochrony osobistej

Ochrona słuchu

Istnieją trzy główne rodzaje ochrony słuchu:

- osłony/ochraniacze słuchu, które w pełni osłaniają uszy,
- zatyczki do uszu, które są wkładane do przewodu słuchowego,
- zatyczki do uszu osłaniające wejście do przewodu słuchowego.

Środki ochrony słuchu muszą być stosowane przez każdą osobę narażoną na działanie hałasu na lub powyżej poziomu narażenia określanego *przepisami dot. kontroli hałasu w miejscu pracy z 2005 r.*

W celu uzyskanie więcej informacji, zajrzyj na naszą stronę Hałas (*Noise*).

Ochrona głowy

Istnieją trzy najczęściej stosowane sposoby ochrony głowy:

- przemysłowe kaski ochronne stworzone po to, aby chronić głowę przed przedmiotami spadającymi z wysokości lub kołyszającymi się przedmiotami,
- przemysłowe kaski antyskalpowe stworzone po to, aby chronić przed uderzeniem przedmiotów nieruchomych,
- czapki/siatki na włosy zabezpieczające przez wplątaniem się włosów w urządzenie.

Zadania, które mogą wymagać środków ochronnych głowy obejmują:

- praca na budowie,
- utrzymanie budynków,
- roboty ziemne i praca w tunelach,
- praca z narzędziami do wstrzeliwania kołków,
- jazda na motocyklu i pojazdach terenowych, etc.

Sikhowie noszący turbany są wyłączeni z obowiązku noszenia kasków na budowie na mocy *Ustawy o zatrudnieniu z 1989 r.*

Ochrona oczu

Istnieje wiele rodzajów ochrony oczu:

- okulary ochronne: które są podobne do zwykłych okularów, ale mają twardsze szkła; mogą posiadać osłony boczne, zapewniające dodatkową ochronę,
- osłony oczu: okulary ochronne jednoczęściowe, elastyczne, bez ramek, często zakładane na zwykłe okulary korekcyjne,
- okulary ochronne: wykonane z elastycznych plastikowych oprawek i elastycznej opaski na głowę,
- osłony twarzy: cięższe i pokaźniejszych rozmiarów w porównaniu do innych rodzajów środków ochronnych oczu; osłony twarzy chronią twarz, ale nie osłaniają całkowicie oczu, przez co nie chronią przed pyłami, parą i gazami.

Zadania, które mogą wymagać środków ochronnych oczu obejmują:

- pracę w kontakcie z niebezpiecznymi substancjami, gdzie istnieje ryzyko prysnięcia,
- pracę z narzędziami napędzanymi mechanicznie, gdzie istnieje ryzyko odprysku,
- spawanie,
- pracę przy użyciu lasera,

- używanie gazu lub pary wodnej pod ciśnieniem.

Ochrona stóp

Istnieje kilka rodzajów obuwia ochronnego:

- buty ochronne; mają one zazwyczaj stalowe czubki i często inne elementy ochronne (np. stalowa środkowa podeszwa, podeszwy antypoślizgowe, izolacja przeciwko wysokiej i niskiej temperaturze),
- kalosze, które mogą posiadać stalowe czubki,
- antystatyczne i przewodzące obuwie; chroni ono przez wzrostem elektryczności statycznej.

Zadania, które mogą wymagać środków ochrony stóp obejmują: prace na budowie, przy rozbiórce, prace konserwatorskie, prace wiążące się z przenoszeniem przedmiotów, gdzie istnieje ryzyko upadku ciężkich przedmiotów na stopy, praca w bardzo wysokich lub niskich temperaturach, praca z substancjami chemicznymi oraz prace w leśnictwie.

W przypadku istniejącego ryzyka związanego z poślizgnięciem się, które jest nieuniknione i nie może być kontrolowane za pomocą innych środków, należy zwrócić uwagę na konieczność stosowania antypoślizgowych podeszw i wymianę obuwia ochronnego przed całkowitym starciem protektorów antypoślizgowych na podeszwie.

Ochrona dłoni i ramion

Istnieje wiele środków ochrony dłoni i ramion, które obejmują:

- rękawice ochronne (ze skóry, nitrylu, lateksu, z tworzyw sztucznych, pokryte kolczugą, itp.),
- ochraniacze nadgarstków i przegubów (np. używane przy cięciu i przenoszeniu szkła),
- krem ochronny powinien być stosowany tam, gdzie ze względów praktycznych nie można korzystać z rękawic ochronnych.

Zadania, które mogą wymagać środków ochronnych dłoni i ramion obejmują: ręczne przenoszenie szorstkich, ostrych przedmiotów, praca przy użyciu sprzętu wytwarzającego drgania, tj. wiertarki pneumatyczne i piły motorowe, praca na budowie oraz na zewnątrz, praca z substancjami chemicznymi oraz innymi niebezpiecznymi substancjami (np. płyny ustrojowe) i praca z substancjami o wysokiej i niskiej temperaturze.

W celu wyeliminowania ryzyka dla zdrowia poprzez wystawienia na działanie lateksu, wiele organizacji wycofało się ze stosowania rękawic lateksowych, zastępując je nitrylowymi.

Ochrona ciała

Środki ochrony ciała obejmują:

- kombinezony, fartuchy (ochrona przed niebezpiecznymi substancjami),
- odzież chroniąca przed niską i wysoką temperaturą oraz złymi warunkami pogodowymi,
- odzież ochrona noszona przez osoby obsługujące urządzenia mechaniczne, np. piły motorowe,
- odblaskowa odzież ochronna (np. kurtki i kamizelki),
- uprząże ochronne,
- podparcia pleców,
- kamizelki ratunkowe.

Zadania, które mogą wymagać środków ochronnych ciała obejmują: prace w kontakcie z niebezpiecznymi substancjami, prace w pobliżu autostrad i innych obszarów ruchu pojazdów. (np. budowy), prace na zewnątrz, leśnictwo i roboty ziemne.

Ochrona dróg oddechowych

Istnieją dwa główne rodzaje środków ochrony dróg oddechowych:

- maski, które filtrują zanieczyszczone powietrze lub oczyszczają powietrze w momencie wdechu,
- maski, które dostarczają czyste powietrze z niezależnego źródła.

Praca ze szkodliwymi pyłami, spalinami, oparami może wymagać środków ochrony dróg oddechowych. Zadania, które mogą wymagać środków ochrony dróg oddechowych obejmują: spawanie, prace ze szkodliwymi substancjami, prace w miejscach gdzie obecne są duże ilości pyłów, prace powodujące powstawanie pyłów (np. tarcze do pilarki).

W celu uzyskania więcej informacji na temat substancji szkodliwych dla dróg oddechowych, odwiedź naszą stronę odnośnie czynników uczulających skórę i drogi oddechowe www.healthyworkinglives.com/advice/workplace-hazards/sensitisers.aspx.

Twoje pytania odnośnie środków ochrony osobistej

Szef kazał mi zapłacić za moje buty robocze. Czy tak powinno być? Odpowiedź można znaleźć logując się na stronie podaną poniżej.

www.healthyworkinglives.com/advice/minimising-workplace-risks/ppeta1.aspx

Szczegółowe informacje na temat środków ochrony osobistej

- Swoje pytanie wyślij mailem na www.healthyworkinglives.com/contact/email/email-query.aspx
- Zadzwoń na naszą infolinię pod numer 0800 019 2211

Bezpłatne materiały Healthy Working Lives

Poniżej znajdują się linki, które dają możliwość pobrania następujących materiałów:

- Formularz oceny ryzyka (*Risk Assessment Form*)
www.healthyworkinglives.com/documents/2596.aspx
- Formularz oceny ryzyka - wypracowane przykłady (*Risk Assessment Form - Worked Example*)
www.healthyworkinglives.com/documents/2597.aspx
- Kontrola substancji niebezpiecznych dla zdrowia - formularz oceny ryzyka (*Control of Substances Hazardous to Health - Risk Assessment Form*)
www.healthyworkinglives.com/documents/2599.aspx

Bezpłatna porada od Urzędu ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa (HSE)

Linki na zewnętrznych stronach portalu HSE umożliwiają pobranie lub zamówienie poniższych materiałów poprzez stronę: www.hsebooks.com/Books

- *Krótki przewodnik po przepisach dot. środków ochrony osobistej w miejscu pracy z 1992 r. INDG174REV1 (A short guide to the Personal Protective Equipment at Work Regulations 1992 INDG174REV1)*

Płatny przewodnik Urzędu ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa (HSE)

- *Przepisy dot. prac budowlanych - ochrona głowy z 1989 r. Przewodnik po przepisach. L102 (Construction (Head Protection) Regulations 1989. Guidance on Regulations. L102)*
- *Kontrola hałasu w miejscu pracy. Przepisy dot. hałasu w miejscu pracy z 2005 r. Przewodnik po przepisach L108 (Controlling Noise at Work. The Control of Noise at Work Regulations 2005. Guidance on Regulations L108)*
- *Kontrola substancji niebezpiecznych dla zdrowia (piąta edycja) -przepisy dot. kontroli substancji niebezpiecznych dla zdrowia z 2002 r. (poprawka). Zatwierdzone zasady postępowania i przewodnik L5 (Control of substances hazardous to health (Fifth edition) - The Control of Substances Hazardous to Health Regulations 2002 (as amended). Approved code of practice and guidance L5)*

- Zarządzanie BHP w miejscu pracy - Przepisy dotyczące zarządzania BHP w miejscu pracy z 1999r. (*Management of health and safety at work -- Management of Health and Safety at Work Regulations 1999 Approved Code of Practice and guidance L21*)
- Środki ochrony dróg oddechowych w miejscu pracy - praktyczny przewodnik HSG53 (*Respiratory protective equipment at work - A practical guide HSG53*).

Przepisy

Krótki przewodnik po przepisach dot. środków ochrony osobistej w miejscu pracy z 1992 r. (The Personal Protective Equipment at Work Regulations 1992)

www.opsi.gov.uk/si/si1992/Uksi_19922966_en_1.htm